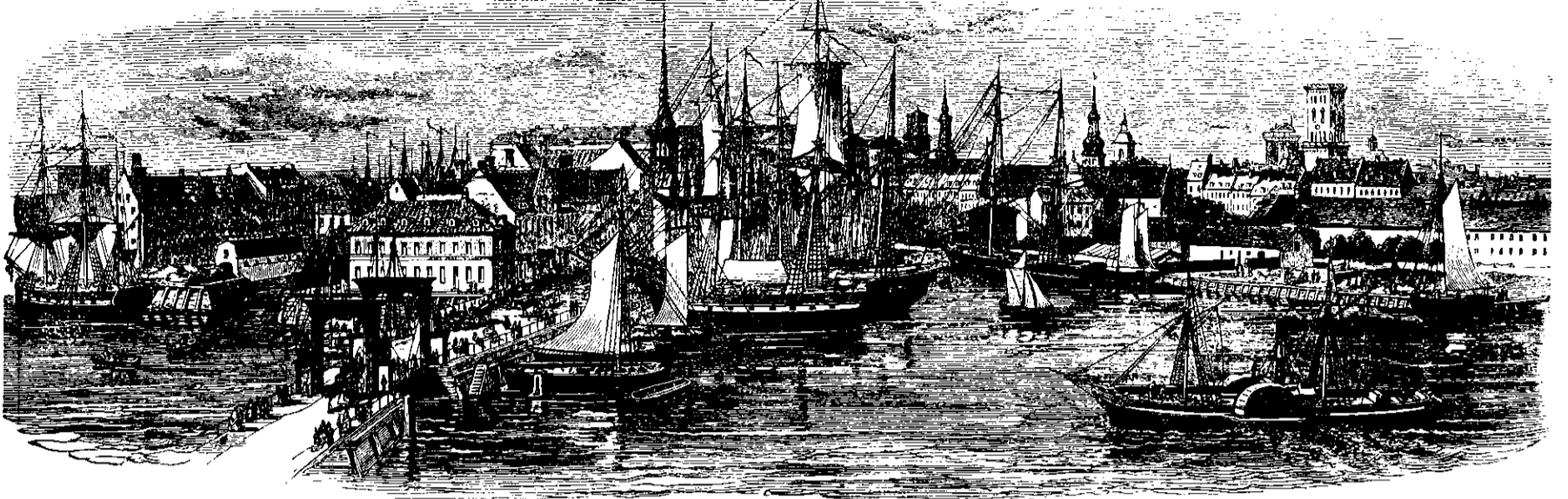

Illustreret Tidende.

Nr. 26.]

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 25. Marts 1860.

2 Rdr. Kvartalet.

[1te Bind.

Indhold.

Niels Wilhelm Gade. — Indlandet. — Udlandet. — Nær og Fjern. — Konfirmanderne. — Raagen med Fiskebolden. — Gammelholm. — Veddelejer af blander Indhold. — Dyrskifte Paants-Ejggebilleder. Tillæg: Fug over Høj (Sluttet).

Niels Wilhelm Gade.

Den glimrende Epoche i Musikens Historie, som Joseph Haydn aabnede, og som fortsattes af Mozart og Beethoven, foruden af alle de øvrige store Mestere, der meer eller mindre sluttede sig til og paavirkedes af hine, synes nu at nærme sig sin Ende. Man feiler maasse ikke ved at antage, at det er blevet os Danske bestaaende at eie den sidste Repræsentant for hin Periode i Niels W. Gade, der hentelevde sin Ungdom med Mendelssohn og Schumann paa en lykkelig Tid, da de gamle overlevede Konstruktører endnu stode faste og i fuld Gyldighed.

Ved at sefjage denne Konstruktørs Billede med nogle Ord, ville vi først i al Korthed kaste et Blik paa hans ydre Livs-omstændigheder.

Gade er Søn af Instrumentmager S. N. Gade og blev født i Kjøbenhavn d. 22de Febr. 1817. Hans musikalske Anlæg vobede sig allerede i en tidlig Alder; under dygtige Musikeres Vejledning bragte han det snart saa vidt, at han kunde indtræde i det Kongl. Capel som Violinist. Nu lagde han sig med Iver efter Compositionen; hans Bestræbelser i denne Retning kronedes med saa stort Held, at den af Musikforeningen i 1841 for en Ouverture udsatte Pris blev ham tilskjendt for hans „Efterklang af Oefian“. Kort efter erholdt han et anseeligt Stipendium af Regjeringen til at udbaanne sig ved en Reise i Udlandet. Han indsendte en Symfoni til Mendelssohn-Bartholdy, som vandt dennes Bifald; Symfonien, saavel som den nævnte Ouverture bleve opførte i Leipzig og gjorde megen Lykke. Gade tilbragte Vinteren 1843—44 i Leipzig, reiste om Foraaret til Italien og kom samme Efteraar tilbage til den nævnte By, hvor han levede „Gewandhausconcerterne“ i Mendelssohns Graværelse. I Sommeren 1845 var han hjemme, men tog atter til Leipzig om Vinteren, hvor han i Forening med Mendelssohn dirigerede Concertorchestret og tillige forestod et Læremæbe ved Conservatoriet, indtil han i Foraaret 1848 atter tog Bolig i Kjøbenhavn. Her blev han først Dirigent for Musikforeningens Concerter, dernæst Organist ved Garnisonskirken og endelig Organist ved Holmens Kirke. Efter dette lille biographiske Omrids ville vi gaae over til at omtale hans Virksomhed som Musiker og Componist.

I Aaret 1844 strev den bekjendte Rob. Schumann i sin musikalske Leipzig-Tidende en Artikel om Gade, der passende synes at kunne gjøres til Udgangspunkt, naar man nu, 16 Aar senere, atter vil anfille nogle Betragtninger over ham. Efterat Schumann har meddeelt Noget om Gades Liv og omtalt de to dengang foreliggende betydelige Arbejder, Oefians-Ouverturen og den første Symfoni, med en Hærlighed og Interesse, der tyser ud af hver Linie, idet han tillige fremhæver deres nordist-følelige Charakter, vedbliver han:

„Herved er kun Et at suse: at Konstruktøren ikke maa gaae under i sin Nationalitet, at hans „nordlys-føde“ Phantasi, som en Critiker har betegnet den, maa vise sig rig og mangfoldig, at han ogsaa maa kaste sit Blik ind i andre Naturs og Livets Sphærer. Saaledes kunde man have Øst

at tilraabe alle Konstruktører, først at vinde Originalitet og derpaa atter at kaste den bort; lig en Slange maa han slite Ham, saa ofte den gamle Klædning begynder at strumpe ind. — Men Fremtiden er mørk; det Meste stæer anderledes end vi tænkte; kun vore Forhaabninger bør vi udtale; vi vente det Fortrinligste og Skjønneste af dette udmærkede Talent.“

At disse Forhaabninger ere gaaede i Opsydselse, er Noget, som Alle vide; paa de alt omtalte to Værker fulgte en Række fortrinlige og skjønnede Compositioner. Med Hensyn til Schumanns Raad til alle Konstruktører: først at vinde Originalitet og derpaa at kaste den bort, saa kan man ikke vide, om Gade nogeninde har lagt sig det paa Hjerte; at det synes ikke at have været ganske uden Indflydelse paa ham, ville vi forsøge at vise. Imellem de tre Concert-Ouvertureer, de tre første Symfonier, Comala, Sonaten for Claveer og Violin i A, Octetten og de mindre Sang- og Claveer-Stykker fra samme Tid er der et tydeligt Slægtskab; de ere udgaaede af en bestemt Eiendommelighed,

de kunne ikke tænkes borte, uden at et Gul vilde fremkomme i den musikalske Literatur, som kun Gade kunde udfylde. Charakteren i dem er nordist, men Kraften er i lige Grad parret med Ynde, og af sjælsfulde, inderlige Partier er der nok. Naar man derfor tænker ikke blot paa de kraftige Allegro-Motiver, men ogsaa paa Andante-Stykkerne, paa Comalas Parti og Andet i lignende Stil, kan man neppe forstaae Tidsfærens megen Stikken i hin Tid paa Gades Nordisthed. Alle hine Toner vare Gade naturligt medfødte, og at forekaste ham deres Eiendommelighed er ligesaa urigtigt, som at bebrejde Drosken, at den ikke quidder som en Lærke. Overhovedet er der trods det indbyrdes Slægtskab i alle Værkerne fra hin Periode dog Rigdom og Stof nok til at kunne variere og afføde nye i stadig Stigning et heelt Liv igjennem. Imidlertid fremkom den fjerde Symfoni i B, der paa en glimrende Maade viste, at Gade var i Stand til — om ikke at „kaste sin Originalitet bort“ — saa dog til at opgive en Deel af den og alligevel vinde ny Interesse. Et lettere,

Niels Wilhelm Gade.